

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 2C/133/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2715202020
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Michaláčová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2015:2715202020.3

Uznesenie

Okresný súd Skalica v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Olejkárska ul. č. 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, zast.: JUDr. Vladimír Kán, advokát, AK so sídlom Nám. Martina Benku 9-C1, 811 07 Bratislava, proti odporcovi: T. E., nar. X.X.XXXX, bytom Q. č. XXX, XXX XX Q., o zaplatenie sumy 70,70 € s príslušenstvom, rozhodujúc o odvolaní navrhovateľa proti výroku o trovách konania v platobnom rozkaze Okresného súdu Skalica č.k. 2C/133/2015 - 14 zo dňa 28.5.2015, takto

rozhodol:

Výrok o trovách konania v platobnom rozkaze Okresného súdu Skalica č.k. 2C/133/2015 - 14 zo dňa 28.5.2015 sa potvrdzuje.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojim návrhom domáhal od odporcu zaplatenia sumy 70,70 € titulom neuhradeného cestovného vo výške 0,70 € a úhrady (pokuty) v sume 70,- € za cestovanie bez platného cestovného lístka dňa 6.11.2014 na linke MHD č. 65 v Bratislave. V návrhu žiadal priznať tiež náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 16,50 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 89,96 € za tri úkony právnej služby á 16,60 € + DPH (prevzatie zastúpenia, zaslanie pokusu o zmier, písomné podania na súd) a tri režijné paušály á 8,39 € + DPH.

Dňa 28.5.2015 súd vo veci rozhodol platobným rozkazom č.k. 2C/133/2015 - 14, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 70,70 € a náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 16,50 €, alebo v tej istej lehote podať odpor s odôvodnením vo veci samej na tomto súde. Právny zástupca navrhovateľa prevzal platobný rozkaz dňa 3.6.2015 a odporcovi bol doručený dňa 9.7.2015.

Dňa 11.6.2015 bolo tunajšiemu súdu doručené včas podané odvolanie navrhovateľa proti výroku o náhrade trov konania z dôvodu, že súd prvého stupňa neodôvodnene a nad rámec svojej právomoci priznal navrhovateľovi trovy konania v odlišnej výške ako boli uplatnené v návrhu, kde si navrhovateľ uplatňoval aj nárok na zaplatenie trov právneho zastúpenia vo výške 89,96 €, avšak súd priznal navrhovateľovi len trovy konania vo výške 16,50 € ako zaplatený súdny poplatok. Navrhovateľ má za to, že súd porušil ust. § 172 ods. 1 O.s.p., nakoľko v dôsledku nesprávneho postupu nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške uplatnenej v návrhu na vydanie platobného rozkazu. Súd postupoval nad rámec svojich právomocí a kompetencií vyplývajúcich mu z platnej právnej úpravy OSP pre postup vyššieho súdneho úradníka pri vydávaní platobných rozkazov. Navrhovateľ žiadal zmeniť výrok platobného rozkazu v časti o trovách konania tak, že odporcovi uloží povinnosť zaplatiť navrhovateľovi súdny poplatok vo výške 16,50 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 89,96 eura (3 úkony á 16,60 € + DPH, 3 režijné paušály á 8,39 € + DPH).

Podľa § 174 ods. 2 O.s.p. ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Opravný prostriedkom proti výroku o trovách konania v platobnom rozkaze je odvolanie, o ktorom v zmysle § 174 ods. 2, veta tretia O.s.p. rozhoduje súd, ktorý vydal platobný rozkaz. Odvolanie v tomto prípade má síce odkladný účinok (odkladá sa právoplatnosť výroku o náhrade trov konania), ale nenastáva devolutívny účinok odvolania, ktorý v iných prípadoch znamená, že príslušnosť rozhodnúť o odvolaní prechádza na funkčne vyšší súd. Zámerom takejto procesnej úpravy bolo zjednodušenie a zrýchlenie (zefektívnenie) rozkazného konania, v ktorom sa uplatňujú výlučne peňažné pohľadávky, ktoré vyplývajú zo skutočností uvedených navrhovateľom (§ 172 ods. 1 O.s.p.), a kde aj rozhodovanie o náhrade trov konania je podstatne jednoduchšie, než je to v iných sporových konaniach. Ak súd rozhoduje o odvolaní v zmysle § 174 ods. 2, veta tretia O.s.p., je odvolacím súdom a proti jeho rozhodnutiu už nie je prípustné odvolanie.

Z podaného odvolania navrhovateľa vyplýva, že tento namieta proti skutočnosti, že mu nebola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 89,96 €. Odvolanie dôvodil nesprávnym postupom súdu, kedy súd mal vyhovieť jeho návrhu v celom rozsahu, ak rozhodoval platobným rozkazom. Súd má za to, že pri rozhodovaní v rozkaznom konaní (platobným rozkazom) je viazaný petitom návrhu len pokiaľ ide o výšku žalovanej sumy, t.j. predmet sporu, ale nie je povinný vyhovieť návrhu v plnej výške aj v časti uplatnených trov konania. V zmysle § 172 ods. 1 O.s.p. súd v platobnom rozkaze uloží odporcovi, aby do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatil navrhovateľovi uplatnenú pohľadávku a trovy konania, teda nemusí odporcu zaviazat' na zaplatenie všetkých uplatnených trov konania, ale zaviazá ho len zaplatenie tých trov konania, ktoré boli vykonané účelne a boli vyčíslené (uplatnené) v súlade s príslušným predpismi, napr. vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Pre rozhodnutie súdu o trovách konania v platobnom rozkaze teda nie je záväzná ich vyčíslenie v podanom návrhu, ale princípy, na ktorých je založené rozhodovanie o náhrade trov konania v zmysle § 142 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Vychádzajúc z vyššie citovaného ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pre priznanie náhrady trov konania je vždy potrebné skúmať kritérium účelnosti ich vynaloženia, pretože sa priznáva náhrada len tých trov konania, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie práva proti odporcovi. Súd v danom prípade zastáva názor, že jediným účelným nákladom, ktorý navrhovateľovi v konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Náhradu trov právneho zastúpenia súd navrhovateľovi nepriznal z dôvodu, že tieto nepovažuje za trovy vynaložené účelne. Súd nepopiera právo navrhovateľa dať sa v konaní zastúpiť advokátom, podľa Ústavy SR každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi (čl. 47 ods. 2 ústavy). Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania advokátom. Pri rozhodovaní o nároku úspešného účastníka na náhradu takto vynaložených trov právneho zastúpenia je však vždy potrebné skúmať ich účelnosť, ktorá sa dá v zásade stotožniť s nevyhnutnosťou vynaloženia týchto trov. Merítkom účelnosti je nevyhnuté pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Súd považoval trovy navrhovateľa spojené s jeho zastúpením advokátom za neúčelné a nadbytočné, nakoľko v danom prípade sa jedná o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke. K uplatňovaniu týchto nárokov navrhovateľa dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, číslo spisovej značky navrhovateľa, dátum jazdy bez platného cestovného lístka, číslo linky MHD, výška žalovanej sumy a dátum zaslania pokusu o zmier. Vypĺňanie týchto žalôb je rutinnou

činnosťou, ktorá je zvládnuteľná prostredníctvom administratívy navrhovateľa a nevyžaduje odborné znalosti, typovo sa jedná o jednu z najjednoduchších žalôb.

Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo zrejma snaha zvýšiť náklady konania protistrane (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 3. 2014 sp. zn. I. ÚS 3819/13 dostupný na www.concourt.cz <<http://www.concourt.cz>>).

K otázke neúčelnosti trov právneho zastúpenia v hromadných veciach sa vyjadril aj Najvyšší súd SR, napr. v uznesení 6MCdo/5/2013 zo dňa 19.3.2014, v ktorom vyslovil záver, že „trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej-ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v Slovenskej republike nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Treba súhlasiť s názorom, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania (včítane tých, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním advokátom) totiž závisí od iných predpokladov než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Správnosť tohto názoru možno dokumentovať aj tými súdnymi konaniami, v ktorých sa účastníkom náhrada trov konania nepriznáva (napr. rozvod manželstva, kde žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a ďalšími) a účastníci konania pritom majú právo nechať sa v súdnom konaní zastupovať. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc.“

Záver o nadbytočnosti a neúčelnosti trov právneho zastúpenia v skutkovo a právne porovnateľných veciach prijal aj Krajský súd v Trnave, napr. v rozhodnutí sp. zn. 24Co/260/2014 zo dňa 26.8.2014, ktorým odvolací súd na odvolanie navrhovateľa potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu v časti priznania len náhrady súdneho poplatku (a nepriznania náhrady trov právneho zastúpenia) vo veci totožného navrhovateľa a skutkových okolností ako v prejednávanom prípade.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd v platobnom rozkaze správne zaviazal odporcu len k povinnosti nahradiť úspešnému navrhovateľovi sumu 16,50 € titulom zaplateného súdneho poplatku, pretože trovy právneho zastúpenia vyhodnotil ako trovy neúčelné na uplatnenie práv navrhovateľa, a preto súd rozhodnutie o trovách konania vo výroku platobného rozkazu Okresného súdu Skalica č.k. 2C/133/2015 - 14 zo dňa 28.5.2015 ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. m/ O.s.p.).